

обов'язково повинен включати засади такого управління, яке б забезпечувало вміння формувати позитивний імідж навчального закладу – комфортного і продуктивного середовища, де зростає і виховується молоде покоління.

Література

1. Атестація закладів освіти// Сільська школа України.– 2005. – №28. – С.3-39.
2. Як зробити школу успішною/ Упоряд. В.Зоц. – К.: Шкільний світ, 2007. – 128 с.

ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ОФІЦЕРА-ВИХОВАТЕЛЯ У ДОСЯГНЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Чуприна О.А. (Полтава)

Згідно Концепції виховної роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України виховна робота являє систему організаційних, морально-психологічних, інформаційних, педагогічних, правових, культурно-просвітницьких та військово-соціальних заходів, спрямованих на формування і розвиток у воїнів професійно необхідних психологічних якостей, моральної свідомості, що має забезпечити високу бойову і мобілізаційну готовність органів управління, з'єднань, частин, зміцнення військової дисципліни та правопорядку, згуртування військових колективів [1].

Питанням управління та управлінської діяльності у сфері освіти приділяли увагу українські вчені В.Г.Афанасьєв, А.Д.Боднар, Л.І.Даниленко, Г.А.Дмитренко, Г.В.Єльнікова, Л.М.Карамушка, Н.Л.Коломінський, В.П.Корнеєв, В.І.Маслов, М.І.Нещадим, В.В.Олійник, В.С.Пікельна, В.І.Пуцов, Н.Г.Протасова, В.Г.Слюсаренко, В.О.Сухомлинський та ін.

Поряд із зазначеними, опубліковано ряд праць спеціалізованого характеру, присвячених дослідженню управлінської діяльності офіцера (П.К.Алтухов, В.П.Давидов, Б.Б.Маслов, С.П.Мосов, В.О.Мясников, О.В.Пантук, О.Е.Рейш, І.С.Руснак, І.Й.Смолюков, О.М.Столяренко, В.Ф.Студентов, В.М.Телелим, Г.П.Філоненко та ін.).

Більшість сучасних дослідників свою увагу звертає на соціально-психологічні та психолого-педагогічні аспекти ефективності управлінської діяльності офіцерів (О.В.Барабанчиков, Л.О.Кандилович, П.П.Криворучко, О.В.Кузьмін, В.С.Маслов, В.Ф.Перевалов, І.Г.Павловський, Я.В.Подольак, О.Д.Сафін, І.В.Сулятицький, В.В.Ягупов). Хоча й існують інноваційні наукові розробки педагогічних аспектів управлінської діяльності військових кадрів (О.М.Аксьонова, А.М.Зельницький, Г.В.П'янковський, В.Г.Моїсєєв, М.М.Тарнавський, І.О.Хорев), але вони присвячені аналізу окремих факторів цього соціального процесу, а не визначенню ефективності.

Систематизація та диференціація понять у галузі управління військами дає змогу визначити поняття "управлінська діяльність офіцера органів виховної роботи" як специфічний вид службової діяльності, що регламентована посадовими обов'язками та вищим органом виховної роботи і має допоміжний характер у плануванні та організації виховної роботи та безпосередньому практичному здійсненні виховних заходів з метою забезпечення ефективного функціонування підпорядкованої військової організації у мирний період або під час бойових дій.

Управлінська діяльність офіцера-вихователя є складною динамічною системою за такими ознаками:

- двобічністю процесу управлінської діяльності, який здійснюється за активної взаємодії самого офіцера-вихователя та його підлеглих;
- складністю основних функцій, які притаманні управлінській діяльності, а саме: планування, організації та контролю життєдіяльності підрозділу (частини, з'єднання);
- наявністю взаємодії з зовнішнім середовищем, яка відбивається в соціальному характері управлінської діяльності, залежності від соціальних факторів [2].

Ефективність управлінської діяльності офіцера-вихователя великою мірою залежить від його особистісних та професійних якостей. Особливо важливою є роль високих моральних якостей офіцера в його управлінсько-педагогічній діяльності. Своєю поведінкою, способом життя, відношенням до оточуючих офіцер безпосередньо впливає на підлеглих.

Педагог має створити такі педагогічні умови, за яких вихованець є центральною постаттю навчально-виховного процесу, його свідомим та самостійним учасником. Тому завдання офіцера-вихователя полягає у тому, щоб формувати мотивацію самовдосконалення, прищепити йому навички та вміння вдосконалення власної особистості. Подолати це складне завдання вдається не кожному педагогу, а лише справжньому майстру своєї справи. Офіцери з певним досвідом роботи так визначили якості, необхідні для педагогічної діяльності: високий рівень знань, творчий підхід, компетентність; внутрішня організованість, вимогливість до себе та підлеглих; працездатність, відповідальність за доручену справу, почуття обов'язку; впевненість у собі, цілеспрямованість, вміння відстоювати свої погляди та поважати думку інших; фізична підготовка, витримка; знання людей, вміння працювати з особовим складом, комунікабельність, тактовність; справедливість, принциповість [3, с. 11].

Аналіз результатів опитування 49 випускників дав змогу визначити рейтинг восьми найбільш поширених управлінських якостей офіцера виховної роботи, які визначені найбільш суттєвими для ефективної управлінської діяльності.

Таблиця

Рейтинг якостей офіцера-вихователя як управлінця

Ранг	Якості офіцера органів виховної роботи як управлінця	Частка опитаних у відсотках
1	Авторитет серед підлеглих	94,0
2	Високий рівень організаторських якостей	81,3
3	Комунікабельність	77,4
4	Високий рівень вольових якостей	73,2
5	Управлінський досвід	66,1
6	Авторитет серед вищого командування	54,7
7	Почуття патріотизму	50,7
8	Почуття офіцерської честі	49,8

Перелік розглянутих професійних якостей військового вихователя не є повним. Необхідною умовою успіху у роботі офіцера-вихователя є чітке усвідомлення тієї ролі, яку він покликаний відігравати. Підвищення вимогливості до себе, розвинута потреба у самовдосконаленні, уміння орієнтуватися у науковій та політичній літературі, послідовно розширювати та поглиблювати свій кругозір, своє духовне багатство.

Література

1. Концепція виховної роботи в Збройних Силах та інших військових формуваннях України: Затверджена Указом Президента України від 4 вересня 1998 року №981/98. // Вартіві неба. Спец. випуск, квітень 1999 р.
2. Сегеда О.О. Соціально-психологічні чинники професійної підготовки офіцерів-вихователів. Психолого-педагогічні засади професійного становлення особистості практичного психолога і соціального педагога в умовах вищої школи. – Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (27-28 лютого 2003). – Тернопіль: Тернопільський державний педагогічний університет. – С.142-146.
3. Шевчук В.І. Формування основ педагогічної культури у слухачів АПВУ в процесі військово-професійної діяльності: Автореф. дис. ...канд. пед. наук., – Хмельницький, 1999. – 17 с.

СТУДЕНТСЬКІ КОНСУЛЬТАТИВНО-ДОРАДЧІ СТРУКТУРИ ПРИ ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Шовкопляс В. (Полтава)

Важливою умовою розбудови громадянського суспільства є рівноцінне представлення та рівноправна участь всіх категорій населення у державотворчих процесах. Так інститут студентського самоврядування є невід'ємною складовою освітньо-виховного простору національної вищої школи та важливим фактором поступу України до розбудови демократичного суспільства. Студентське самоврядування – це один із потужних стимулів підвищення соціальної активності студентів і вузівських колективів [1].

Формування українського суспільства як повноцінної демократичної формації передбачає заміну консервативних підходів до реалізації молодіжної політики новими прогресивними методами, які будуть відповідати всім вимогам сучасного цивілізованого соціуму.

Залучення молоді до реалізації молодіжної політики починається з органів самоврядування вишів, оскільки вони є першопочатковими ланками, фундаментальною базою всієї системи органів студентського самоврядування. Професійна міграція в цій системі відбувається за ієрархічним принципом завдяки делегуванню обраних представників від академічної групи до студентської ради факультету. В свою чергу факультет визначає представників до центрального органу студентського самоврядування вишу, який в свою чергу делегує, обраних шляхом голосування, представників вишу до Студентської ради міста відповідно до квот встановлених положенням про раду. Довершуючим елементом в цій системі має бути обласна ланка залучення молоді до реалізації молодіжної політики, але на разі вона відсутня, що значно зменшує ефективність діяльності органів студентського самоврядування. З метою здійснення аналізу ефективності діяльності студентських консультативно-дорадчих структур, нами було проведено анкетування. У ньому взяли участь 820 студентів вищих навчальних закладів міста: Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Полтавського національного технічного університету імені Ю. Кондратюка, Української медичної стоматологічної академії, Полтавської державної аграрної академії та Полтавського університету споживчої